

Korte inhoud

Elke zomer logeren Lars en zijn tweelingbroer Wouter bij hun grootouders op De Deining, een vakantiepark in de duinen. Dit jaar zijn er minder vakantiegangers dan ooit, maar toch wordt het een drukke zomer. Is oma echt zo vergeetachtig, of is er een andere verklaring voor de verdwenen spullen? Waarom duiken vermiste bezittingen op vreemde plekken weer op? Lars, die meestal Stille genoemd wordt omdat hij doof is en liever niet praat, gaat op onderzoek uit. Hij krijgt hulp van een meisje dat veel weet van codes en vliegers.

Een avontuurlijk verhaal over verdwijningen, vakantie en vliegeren.

Voor lezers vanaf 10 jaar.

Lezers zeggen:

'Ik vond het boek heel leuk en veel dingen in het boek kloppen ook. Wanneer komt het vervolg?' – Niels, 10 jaar

'Ik vond het een leuk boek omdat het spannend is. Het is heel goed gedaan met de gebarentaal en doofheid.' – Louis, 10 jaar en tweelingbroer van Niels

'Goed geschreven ... een leuk en erg spannend boek.' – Esmeë, 11 jaar

DE STILLE DIEF

Rian Visser

© 2012 Tekst: Rian Visser
© 2012 Uitgeverij Books2download, Haarlem
In 2008 verschenen bij Clavis Uitgeverij
onder de titel: *De stille dief*.

NUR 283

ISBN 978 94 916 4706 2

www.books2download.nl
info@books2download.nl

Meer [e-boeken](#) en [apps](#) van Books2download

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op een andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbenden.

1. Elk jaar rustiger

Zoals elk jaar brengen mijn tweelingbroer en ik de zomervakantie door op vakantiepark De Deining, waar onze opa en oma een huisje hebben. Onze ouders hebben in de zomervakantie geen tijd voor ons, want ze werken op een rondvaartboot in de stad. Vader zit aan het roer en moeder vertelt aan de passagiers wat er te zien is. Mijn broer en ik varen soms mee, maar we vinden er weinig aan. De meeste toeristen kijken meer op de displays van hun dure videocamera's dan naar de grachtenpanden, kerken en bruggen waarover mijn moeder vertelt. Mijn broer en ik kennen het verhaal, dat onze moeders opdreunt, helemaal uit ons hoofd. Als er langs de kant een keer iets onverwachts gebeurt, zoals een hond die in zijn eigen staart bijt of een man die op zijn fiets de gracht in kukelt, ziet ze het niet eens: dan vertelt ze rustig verder over bakstenen gevels en jaartallen van bruggen. Als er doven aan boord zijn, gebruikt mijn moeder soms gebarentaal. Dat heeft ze voor mij geleerd.

Met mijn broer kun je lachen. Hij knoopt vaak praatjes aan met mensen en verzint de raarste dingen. Hij vertelt die toeristen bijvoorbeeld dat Nederlandse mensen thuis kaas maken, die ze onder hun bed laten rijpen, waardoor het in Nederlandse slaapkamers altijd stinkt. Die mensen komen natuurlijk niet in Nederlandse huizen, dus ze geloven dat nog ook. Over mij vertelt hij dat ik de toekomst kan voorspellen. Dat vinden de mensen razend interessant, want aan iemand met een handicap dichten ze graag speciale eigenschappen

toe. Toch wil mijn broer meestal dat ik het bewijs. Dan voor-
spel ik dat voorbij de volgende bocht een vrouw met een win-
kelwagen zal verschijnen en dat ze naar de boot zal schreeu-
wen. Negen van de tien keer loopt er op de kade namelijk een
verwarde vrouw met haar spullen in een winkelwagentje, die
niet wil dat mensen op de boot haar filmen.

Ik heet Lars, maar ik word meestal Stille genoemd, omdat
ik niet zo graag praat. Mijn broer is ermee begonnen en op
een gegeven moment noemde iedereen me zo. Mijn broer
heet Wouter, maar ik noem hem Spoetnik, naar een Russisch
ruimteschip, omdat Wouter toen hij klein was altijd astro-
naut wilde worden.

Hoewel wij elkaar dus Spoetnik en Stille noemen, zeggen
opa en oma gewoon Wouter en Lars.

De meeste mensen denken dat Spoetnik de oudste is. Het
scheelt maar twee minuten, maar ik lag waarschijnlijk met
mijn hoofd dichterbij de uitgang, want ik was er het eerst. We
zijn twee-eiig en lijken niet echt op elkaar. Ik ben dunner en
heb halflang, sluijk haar. Spoetnik is groter en steviger en laat
zijn haar kort scheren. Het grootste verschil is dat Spoetnik
altijd een grote mond heeft, terwijl ik liever zwijg. Dat komt
door mijn handicap. Als kleuter heb ik een hersenvliesontste-
king gehad en daarna werd ik doof. Ik praat daardoor niet
zo makkelijk. Eigenlijk is er tussen mij en de andere mensen
altijd een onzichtbare muur, een geluidswal waarachter ik me
verberg. Alleen Spoetnik staat aan beide kanten: hij kent net
zo goed gebarentaal als ik en helpt me als ik iets moet zeggen.

Meteen na aankomst maken Spoetnik en ik een rondje over

het terrein van De Deining. Het toegangshek staat altijd open. Piet, de baas, woont in een huis ernaast en houdt een oogje in het zeil, dus een slagboom is niet nodig. De lanen zijn zanderig en vol met kuilen, zodat ze een soort natuurlijke verkeersdrempels vormen. Alle huisjes in het park zijn verschillend en liggen wijd verspreid met stukjes bos en duin ertussen.

De Deining heeft geen overdekt zwembad, supermarkt, snackbar, speelhal met automaten, midgetgolf of andere dingen die je misschien zou verwachten. Er is wel een oud speeltuintje, maar de schommel is kapot, de glijbaan roestig en het klimrek gebroken. Toch is het een leuke plek, want je kunt kuilen graven in de duinen, in de bomen klimmen of in een autoband aan een hoge tak schommelen. Er is geen kinderclub waar ze spelletjes voor ons bedenken, maar dat kunnen we ook best zelf. Eigenlijk ziet het vakantiepark er al tijden hetzelfde uit, alleen is het de afgelopen jaren steeds rustiger geworden en raken steeds meer huisjes in verval.

We lopen langs een rood-wit geverfd houten huisje, dat Vuurtoren heet. Vorig jaar verbleef daar een oude man in die we Walrus noemden vanwege zijn lange snor. Nu is het bouwvallige huisje onbewoond. Ik gluur door de kieren van de ruwe planken die voor het raam gespijkerd zijn en zie in het halfduister een paar houten stoelen en een versleten keukentafel. Over de grond beweegt iets. Woont er dan toch nog iemand? Een zwerver soms? Denkend aan het boze vrouwtje met haar winkelwagentje vraag ik me af of we niet beter kunnen doorlopen. Wie weet wat voor engs daarbinnen is! gebaar ik.

Maar Spoetnik lacht erom en trekt een plank voor het deurgat weg.

Meteen schiet er een kat met een dikke staart naar buiten, die tussen de struiken verdwijnt. Opgelucht kijk ik door het ontstane gat. We kunnen meer planken weghalen en er ons eigen huisje van maken. Met twee handen maak ik het gebaar van een dak, wat huisje betekent. Misschien zijn er nog meer lege huisjes die niet meer verhuurd worden, denk ik. Als we allebei een eigen huisje hebben, kunnen we spelen dat we dieven zijn en elkaars huisjes leegroven, gebaar ik door met mijn rechterhand een grijpbeweging te maken.

Spoetnik trekt zijn bovenlip op tot aan zijn neus. Hij vindt het een suf plan, begrijp ik, maar het is juist hartstikke gaaf! Heeft hij me soms verkeerd begrepen? Dat kan haast niet. Mijn broer begrijpt me bijna altijd. We kennen elkaar zo goed dat ik vaak maar een paar gebaren nodig heb om iets uit te leggen. Ik herhaal dat we er onze eigen hut van kunnen maken en hoe spannend dat kan zijn. Hoewel ik zeker weet dat hij me begrepen heeft, wendt hij zich zomaar af en slentert verder. Voor mij is dat hetzelfde als wanneer iemand zijn vingers in zijn oren stopt als je tegen hem praat. Hij wil niet naar me luisteren, mijn gebaren niet zien. Ik kan natuurlijk ook hardop tegen hem praten, maar dat doe ik niet zo graag. Ik weet dat mijn stem anders klinkt dan die van de meeste mensen, omdat ik hem zelf niet kan horen. Mijn moeder vindt dat ik meer moet oefenen, zodat ik ook met vreemde mensen kan praten. Maar dat is niet echt nodig, want meestal praat Spoenik in mijn plaats. Dat zijn we zo gewend. Ik luister liever – nou ja, ik bedoel liplezen. Daar ben ik heel goed in.

Spoetnik is al een eind verder. Boos loop ik achter hem aan.

Waarom heeft hij geen zin in mijn plan? Het lijkt wel of hij nergens zin in heeft. Voor de vakantie begon, deed hij al anders. Spoetnik en ik delen een kamer. Onze bedden staan haaks op elkaar, met de hoofdeinden bij elkaar. Als we 's avonds in het donker in bed liggen, praten we door in elkaars handen te typen. Dat hebben we geleerd. Bij elk plekje waar hij met zijn wijsvinger op drukt, hoort een letter. We doen het ook omgekeerd, zodat ik in zijn hand typ. Zo kunnen we woordjes overseinen zonder dat iemand ons kan horen. De afgelopen weken wilde ik plannen maken en herinneringen ophalen, maar Spoetnik trok steeds zijn hand terug. Het komt wel goed als we er zijn, dacht ik. We zouden net als anders leuke dingen bedenken. De tijd zou omvliegen. Wij hebben toch altijd plezier met z'n tweeën, Spoetnik en ik?

Met krachtige passen loopt Spoetnik verder. Misschien heeft hij een beter plan, bedenk ik ineens. Dat huisje kan wel wachten. We kunnen ook eerst met z'n tweeën het park inspecteren om te kijken welke mensen er zijn. Verderop komen we langs een blauw huisje, Bosviooltje, dat vorig jaar al leeg stond en nu nog verder is ingestort. Een eekhoorntje springt van het dak in een boom en klimt langs de achterkant van de stam omhoog. Ik ben blij dat ik niet als eekhoorntje geboren ben. Ik heb namelijk last van hoogtevrees. Spoetnik plaagt me er soms mee als hij in een boom klimt en ik op de grond blijf. Maar ik ben weer beter in stevige hutten bouwen.

Zand stuift op waar we gelopen hebben. De bladeren van een zilverberk schitteren wit als ze worden bewogen door de wind. Verder is het stil.

Het lijkt misschien raar dat ik dat zeg. Mensen denken dat als je niet kunt horen, het altijd stil is in je hoofd, maar dat

is niet zo. Als ik iets zie bewegen, weet ik dat er een geluid bij hoort en dat stel ik me voor als een beeld of kleur. Als de takken van de naaldbomen heen en weer zwaaien, stel ik me voor dat de wind fel en koud langs de takken slurpt en zuigt. Als de lucht trilt van de warmte, denk ik aan kleine takjes die breken op een vuur. Volgens Spoetnik kun je kou en warmte niet horen, maar voor mij hebben ze wel kleuren en vormen, dus het is vaak heel druk in mijn hoofd. Ook bij muziek stel ik me kleuren en beweging voor; het ritme voel ik door trillingen in de lucht. De melodie is vaak een soort golvende lijn. Als ik kon horen, was ik misschien wel componist geworden. Nu wil ik liever iets met dieren gaan doen, want dan hoef je niet veel te praten. Dieren begrijpen handen- en lichaamstaal veel beter dan mensen. Het leukste van De Deining zijn dan ook de IJslandse pony's Drifa en Kaldor. Ik heb ze de hele winter niet gezien en wil er eigenlijk het liefste meteen naartoe, maar toch sjok ik achter Spoetnik aan.

Het is warm en mijn voeten zweten in mijn sneakers. Ik zou nog wel sandalen willen, maar Spoetnik vindt dat we daar te groot voor zijn en slippers zijn voor meisjes. Oma vindt het te gevaarlijk als we op blote voeten lopen, want er kunnen stukjes glas en andere scherpe dingen op de zandpaden liggen. Daarom lopen we dus op sneakers.

Terwijl we de lege huisjes passeren, wordt het in mijn hoofd ook steeds leger. Andere jaren zag ik hier kinderen met wijd open monden, kleuters met snotneuzen, hoofdschuddende moeders, fronsende vaders en glimlachende oudjes. Nu bewegen alleen de bomen in de wind en hier en daar vliegt een vogel weg. Omdat wij hier al heel lang komen en elk hoekje kennen, voelen we ons soms net de eigenaars, maar eigenlijk

zijn de vogels, eekhoortjes, egels en konijntjes de echte bewoners van het park. Zij zijn hier het hele jaar door. Alleen in de zomer maken ze wat ruimte voor de gasten. We lopen langs de kampvuurplek, die onherkenbaar dichtgegroeid is. In vorige jaren was het een grote kale plek met wat as en verkoelde takken, maar nu groeien de brandnetels er metershoog.

Plotseling rijdt een gele sportwagen met open dak het terrein op. Ik kijk er verbaasd naar, want normaal zie je hier nooit zulke opzichtige wagens. Hij stopt voor de deur van een geel huisje dat Wielewaal heet. Vorig jaar verbleef daar een oud echtpaar, die we meneer en mevrouw Kreeft noemden, omdat ze altijd rood verbrand waren.

Een man stapt uit en knikt naar ons. Hij heeft een klein zwart snorretje dat als een verticaal streepje tussen zijn neus en bovenlip loopt en hij draagt witte kleren. 'Ha, jongens, staan jullie op de camping?' versta ik.

Hij bedoelt natuurlijk het kampeerveld dat ook bij het park hoort. Camping is wel een erg deftig woord voor het stukje grasland zonder stroom met alleen een oud betonnen toiletgebouw zonder warm water. Ik zie niet wat Spoetnik antwoordt, want mijn blik wordt getrokken door een jongen van onze leeftijd die in de sportauto blijft zitten alsof hij niet in de gaten heeft dat de wagen niet meer rijdt. Hij kijkt omlaag naar iets op zijn schoot, terwijl zijn armen bewegen alsof hij iets heel precies aan het doen is.

De man roept iets naar de jongen. Als die uitstapt, zie ik dat hij een iPhone bij zich heeft, waarop hij iets aan het doen is. Zonder aandacht aan ons te schenken loopt hij het huisje in. Nu wendt de man zich weer tot ons. 'Zijn jullie hier met je ouders? Zitten jullie in een vakantiehuisje?'

Spoetniks lippen bewegen, maar ik doe geen moeite te kijken, want hij vertelt ongetwijfeld dat we bij onze opa en oma in 't Kotje logeren. Hij wijst zelfs naar het roze huisje, waarvan tussen de naaldbomen door nog net een stukje te zien is. Alle huisjes in het park hebben namen. Dat is erg handig, want straatnamen en huisnummers zijn er niet. Piet weet precies wie in welk huisje zit en zorgt ervoor dat de post goed terechtkomt.

'O, daar!' De man zegt iets onduidelijks en maakt een brede armbeweging naar de plastic stoelen voor het huisje. Terwijl wij gaan zitten, gaat hij naar binnen. Even later drukt hij ons een koud blikje cola in handen.

Hoewel Spoetnik en ik wel vaker in deze stoelen hebben gezeten, is het heel anders dan toen meneer en mevrouw Kreeft nog in dit huisje zaten. Van hen kregen we lauwe aanmaaklimonade en een biscuitje of een gerimpelde appel, die we meestal aan Drifa en Kaldor gaven. De pony's aten alles: de meeste mensen op De Deining bewaarden hun groente- en fruitafval voor hen.

De man kijkt ons onderzoekend aan. 'Vermaken jullie je hier een beetje?' versta ik als ik naar zijn lippen kijk, maar ik let ook op zijn handen, zijn ogen en eigenlijk alles wat hij met z'n lijf doet. Woorden vertellen wat mensen je willen laten geloven, maar hun lichaam vertelt onbewust wat ze voelen of denken. De man zit op het randje van zijn stoel alsof hij het liefst meteen weer in de auto wil springen en zijn vingers trommelen op zijn eigen blikje. Waarom vraagt hij of we ons vermaken? Zou hij zich hier zelf wel vermaken?

Spoetnik antwoordt iets, maar ik ben te laat om het te zien. De man strijkt met zijn hand langs zijn snor, waardoor ik een

stuk mis. '... is het park er waarschijnlijk niet meer.'

Snel kijk ik naar mijn broer. 'Hoe moet het dan met de mensen die nog een huisje huren?'

En ik kijk weer terug. '... moeten natuurlijk ... geeft niet, want er zijn genoeg andere, mooiere ...' Weer die hand voor zijn mond.

Ik neem een slok uit mijn blikje en voel de cola als ijswater in mijn maag vallen.

De man grijnst. 'Ik heet Joop.'

Ik kijk naar Spoetnik of ik het goed verstaan heb, want meestal spelt hij namen wel even voor me uit. 'Wouter,' zegt Spoetnik, zonder op mij te letten.

Ik knik en wacht tot mijn broer vertelt hoe ik heet.

De man kijkt mij vragend aan. Hij denkt natuurlijk dat ik verlegen ben. Spoetnik zal hem wel uitleggen dat ik Lars heet, doof ben, best kan praten, maar het niet zo graag doe. Maar mijn broer zegt niets.

'Kun jij niet praten?'

Ik schraap mijn keel. 'Ik ben doof,' mompel ik en ik voel me een debiel. Waarom zegt Spoetnik niets?

'O, wat erg! Heb je dat al lang?'

Eindelijk doet Spoetnik zijn mond open: 'Toen hij een kleuter was, heeft hij klei in zijn oren gestopt.'

Ik grinnik. Het leuke van mijn broer is dat hij zomaar tegen vreemden grapjes durft te maken. De man weet duidelijk niet wat hij ervan moet denken.

'Mijn broer is Europees kampioen liplezen,' verzint Spoetnik. 'U kunt gewoon tegen hem praten. Hij kan in vijf talen liplezen en werkt nu aan zijn Chinees.'

De man kijkt plotseling geïnteresseerd. 'Ik heet Joop!'

schreeuwt hij, terwijl hij zijn mond beweegt als een naar adem happende vis en een vinger in zijn borst prikt. Ik hoor natuurlijk niets, maar stel me voor dat zijn stem klinkt als een citroen. Op het eerste gezicht vrolijk geel, maar eigenlijk nogal zuur. Goed, dat hij Joop heet, is nu wel duidelijk.

Spoetnik zal hem nu wel uitleggen dat schreeuwen geen zin heeft, dat ik dat toch niet kan horen en dat hij het mij alleen maar moeilijker maakt om te kunnen liplezen. Maar Spoetnik zwijgt en de man blijft me aankijken.

‘Ik heet Lars,’ antwoord ik en ben bang dat mijn stem raar klinkt. Zo is het wel weer genoeg. Zou zijn zoontje nog naar buiten komen? vraag ik me af.

Joop steekt een sigaret op en zegt iets. Spoetnik antwoordt. Om het gesprek te kunnen volgen moet ik steeds van Joop naar mijn broer kijken en weer terug. Het is alsof ik een tenniswedstrijd volg, waarbij de woorden de bal zijn. Mensen die kunnen horen, begrijpen vaak niet hoe lastig liplezen is. Geluid is overal om ons heen: horenden kunnen dingen die achter of naast hen gezegd worden, gewoon verstaan. Ook als mensen door elkaar praten, kunnen ze het nog volgen. Met kijken is dat veel lastiger. Ik versta alleen wat ik zie en moet dus mijn hoofd steeds draaien. Als mensen door elkaar praten, moet ik kiezen naar wie ik kijk. Vaak ben ik net te laat om het begin van een zin te zien. In gedachten maak ik de zin dan compleet, maar eigenlijk hoor ik dit:

‘... ook lopend door de duinen gaan. Dat deden we vorig jaar. Het is maar twintig minuten.’

‘... dat jullie een ritje met mijn sportwagen wel leuk zouden vinden. Heb je wel eens in een auto met een open dak gezeten? Als jullie meerijden, heeft mijn neefje ook nog een beetje

aanspraak.'

Het is dus zijn neefje, begrijp ik, niet zijn zoon.

'... opa en oma vragen.'

'... je opa en oma wel eens ergens naartoe? Ik zie ze steeds maar bij hun huisje.' Joop knijpt zijn blikje fijn en gooit het op een berg afval naast het huisje. Hij steekt een nieuwe sigaret op.

'... oma heeft last van haar benen,' antwoordt Spoetnik. 'Vroeger wandelden ze veel, maar nu ...'

Joop valt hem in de rede. '... geen auto?'

'... meestal de bus.'

Ik ben er helemaal aan gewend het eerste deel van een zin te missen.

Joop bromt wat en knikt naar zijn auto. 'Hou je van deze muziek?'

Ik begrijp dat hij de radio of cd-speler van zijn auto aan heeft laten staan.

Spoetnik opent zijn mond. 'Onze vader speelt gitaar in een band en onze moeder is zangeres.'

Ik verslik me in mijn cola.

Joop lacht. 'Ken ik die band?'

'... vooral in Amerika beroemd.'

Joop kijkt even verbaasd, maar blijkbaar gelooft hij het nog ook. 'Voor je broertje is daar toch niets aan?' vraagt hij aan Spoetnik. 'Hij kan die muziek niet horen.' Hij kijkt naar mijn broer, terwijl hij het over mij heeft. Ik houd er niet van als mensen doen of ik dom ben: ik ben heus niet achterlijk of zo. Mijn moeder heeft natuurlijk gelijk als ze zegt dat ik meer van me moet laten horen, alleen doe ik dat vaak pas als ik boos ben.

‘Ik weet heus wel wat muziek is! Ik zit op drumles!’

Ik kan niet liegen zoals Spoetnik. Ik zit echt op drumles, samen met horende kinderen, en volgens mijn leraar heb ik zelfs talent. Hij denkt dat ik een extra goed ritmegevoel heb, omdat ik van de muziek alleen de beat voel. Toch kijkt Joop ongelovig. Blijkbaar vind hij de leugens van Spoetnik waarschijnlijker. Mijn broer doet niets om me te verdedigen. Wat heeft hij de laatste dagen toch? Nou, mij maakt het niet uit of Joop me gelooft. Ik sta op, zet mijn blikje op tafel en wijs naar het kampeerveld: zullen we verder gaan?

De wind blaast het blikje om. Ik pak het weer op en kijk of ik een vuilnisemmer zie.

‘Gooi het daar maar bij!’ zegt Joop, wijzend naar de berg afval naast zijn huisje. Ik zie dat Spoetnik ook aarzelt, want we weten wat Piet ervan vindt als we rotzooi laten slingeren. Ik maak met mijn vuist een horizontaal gebaar, wat betekent dat we ze beter kunnen meenemen.

Als Spoetnik en ik weglopen, vertelt hij dat Joop aangeboden heeft ons vanmiddag mee te nemen naar het strand.

Wat heb je gezegd? gebaar ik.

Spoetnik steekt zijn duim op: dat het goed is.